

Σημειώσεις πάνω στις σεξουαλικές πρακτικές στην πατριαρχική αρχαία Ελλάδα

www.provo.gr/sexual-practices-ancient-greece/

Vectrum

January 18, 2018

Οι μόνοι άνθρωποι που ο Έλληνας μπορούσε να θεωρήσει ισότιμους του ήταν άνδρες, και το προτέρημα που είχε βοηθήσει τους προγόνους του να θριαμβεύσουν πάνω στους παλιούς γεωργικούς λαούς του Αιγαίου ήταν τα νιάτα. Ήταν φυσικό λοιπόν να γίνει το νεανικό ανδρικό σώμα όχι μόνο σεξουαλικό, παρά και αισθητικό ιδεώδες. Το ιδεώδες αυτό ήταν ένας άτριχος, σχεδόν κοριτσίστικος τύπος άνδρα, ένα είδος ερμαφρόδιτου, αλλά ένα συγκεκριμένο είδος ερμαφρόδιτου: ΠΟΤΕ ΕΝΑΣ ΑΝΔΡΑΣ ΜΕ ΑΙΔΟΙΟ ΠΑΡΑ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΠΕΟΣ. Είναι αδύνατο να καταλάβουμε την αρχαία ελληνική τέχνη αν δεν τη δούμε ως προσπάθεια να δωθεί λύση σε αυτό το πρόβλημα.

Στην ιστορία της τέχνης του Αιγαίου, όταν βλέπουμε να εξαιρούνται οι διαφορές ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα (όπως π.χ. στις πρώιμες μορφές της κυκλαδικής και μινωικής τέχνης), μπορούμε να αποφανθούμε με βεβαιότητα ότι δεν έχουμε να κάνουμε με ελληνικές, παρά με «ελλαδικές», «σημιτικές», οπωσδήποτε όχι πατριαρχικές καλλιτεχνικές μορφές. Η τέχνη των ελλήνων εκδηλώνει από τα πρώτα της κιόλας στάδια ακριβώς την αντίθετη τάση: -ΕΝΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΙΔΕΩΔΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΚΟΥ. Μερικοί ιστορικοί της τέχνης, όπως για παράδειγμα ο H. Lechat, υποστήριξαν ότι τα ελληνικά γλυπτά είναι «άνδρες με γυναικεία πρόσωπα και γεννητικά όργανα», τουλάχιστον οι κόρες και οι θεές του Παρθενώνα, που ανατομικά δεν διαφοροποιούνται από τους θεούς (P. Hertz). Οι κούροι έχουν πράγματι ασυνήθιστα λεπτή μέση ανεπτυγμένους θωρακικούς μύες και επίσης ανεπτυγμένους γλουτούς, ενώ οι κόρες έχουν στενούς γοφούς, ελάχιστα τονισμένη μέση και μικρά στήθη, μακριά το ένα από το άλλο. Τα πρόσωπα είναι τόσο όμοια, ώστε

επιφανέστετοι αρχαιολόγοι έκαναν επανειλημμένα λάθη στη συναρμολόγηση των κεφαλιών, των άκρων και των κορμώννμ περνώντας τα ανδρικά κεφάλια για γυναικεία και το αντίστροφο.

Ο σεξουαλικός επαμφοτερισμός της ελληνικής πατριαρχίας είναι εξαιρετικά διαφωτιστικός. Από τη μία μεριά οι έλληνες δεν μπόρεσαν να ξεπεράσουν ποτέ την μισογυνία τους, τη βαθιά ριζωμένη περιφρόνηση τους για τη γυναίκα. Από την άλλη όμως, παρ' όλες τις ομοφυλοφιλικές τους προσπάθειες, δεν μπόρεσαν να απαλλαγούν ποτέ ολότελα από τη σεξουαλική εξάρτηση που ένιωθαν απέναντι στη γυναίκα. Ο συμβιβασμός βρισκόταν στην πρωκτική συνουσία με τη γυναίκα. Το ποσοστό των παραστάσεων που απεικονίζουν τέτοιες πρωκτικές πρακτικές είναι εξαιρετικά υψηλό στην ελληνική αρχαιότητα. Ακόμη και αν δεχτούμε ότι οι έλληνες είχαν λιγότερους ενδιασμούς για την απεικόνιση της ερωτικής πράξης από όσο οι χριστιανικοί πολιτισμοί, μας κάνει ερντύπωση η αναλογία των πρωκτικών με τις γεννητικές πρακτικές, που στους έλληνες είναι πολύ μεγαλύτερη από όσο στη μεταγενέστερη πορνογραφία. Ας σκεφτούμε τον πίνακα 34 στο έργο Griechische Vasenmalerei (Ελληνική αγγειογραφία), που παρουσιάζει δυο ζευγάρια να συνουσιάζονται πρωκτικά, ή τον πάτο εκείνης της πήλινης πιατέλας στο «Ερμιτάζ» του Λένινγκραντ, που παριστάνει μια από τις εκατοντάδες ετεροφυλικές πρωκτικές πράξεις στην ελληνική τέχνη.

Borneman Ernest, "Das Patriarchat"

Sex Politix 1.2